

L'emperador en pilotes

Darrerament m'ha vingut al cap moltes vegades aquell conte tan cèlebre que Hans Christian Andersen va publicar el 1827 i que es titula *El vestit nou de l'emperador*. L'argument és prou conegut: un opulent mandatari, amb l'objectiu de mostrar el seu poder a través del luxe i l'aparença, encarrega a un parell de sastres el millor vestit del món. Els professionals de la confecció, murrís com una guilla, li fan creure que li estan confeint una peça extraordinària, feta amb una tela que només poden veure les persones lúcides i intel·ligents. Per no passar per totxos, l'emperador i els seus ministres fan veure que n'aprecien les qualitats mentre els sastres espavilats treballen sobre un maniquí buit i pelat. Finalment, l'emperador surt al carrer amb el vestit nou, és a dir, sense res a sobre, i només la franquesa innocent d'un infant, que en veure el seguici ridícul exclama en veu alta que l'emperador va despullat, fa que tothom s'adoni de la realitat, i és aleshores que el poble esclata en una riallada unísona que posa en evidència el poderós. No conec cap altra història que descriu amb tanta clarividència la ceguesa hipòcrita del poder i dels poderosos, que parli de la vanitat i de la superioritat moral amb tant sarcasme i eloqüència.

Al món hi ha uns quants emperadors que es passen en boles per carrers i places, coberts només amb la pàtina del terror (que ells confonen amb respecte) infós en els seus súbdits a base de garrotades. Són homes que volen fer creure que duen a sobre una cuirassa impenetrable quan, en realitat, no duen més que, com a molt, uns ridículs calçotets florits. Són, és clar, aquells que assenyalen amb el dit i criden "A por ellos!" deixant clar que hi ha un "nosaltres" (els qui se suposa que veuen el vestit) i un "ells" (que, pobrets, no saben veure res). Són els qui manen (o atonyinen, o engarjolen) amb la seguretat que coneixen allò que convé al poble. Són aquells que es creuen en possessió d'una veritat superior (la tela que només poden apreciar les persones intel·ligents) que passa per sobre de les raons de la resta (a qui, naturalment, consideren més rucs que fets d'encàrrec).

El problema és que si només hi ha un xiquet que digui que l'emperador va despullat, que tot el que exhibeix és arrogància impostada, que se li veuen les vergonyes i la ronya, que la penjairella que li brota del baix ventre és tan ridícula com la de qualsevol homínid de la plebs —en fi, si la resta callen—, al pobre minyó li caurà a sobre un imperial joc de mastegots i quedarà anul·lat com si res. Si, en canvi, els xiquets que criden la veritat són molts, i obren els ulls a la resta, potser podran aconseguir posar en evidència l'emperador al davant del món. És hora de repetir-ho: l'emperador va despullat!

